

ZEVEN ARTIKELEN UIT DE PERSIMAGE

Wie zonder zonde is...

[MIJN MENING]

...werpe de eerste steen. Laat ik allereerst bekennen dat ook ik schuldig ben! Maar deze steen weegt mij te zwaar. Waar ik het over wil hebben, is het universitaire of wetenschappelijke van onze studie. Waarom is PEW sowieso een universitaire studie? Is het omdat PEW meerdere disciplines bestrijkt of omdat het over theorieën gaat? Ik denk dat we daarmee voorbijgaan aan wat een studie nu eigenlijk universitair maakt.

Universitair? Natuurlijk kennen we het belangrijke verschil tussen HBO en WO; in het HBO zou het meer gaan over de praktijk, terwijl het WO meer de theorieën zou bestrijken. Maar is dat niet iets te simpel gezegd? En als dat dan een studie universitair maakt, in hoeverre voldoet PEW dan aan dat beeld?

Er is nog een verschil met het HBO: de titel die je mag dragen als je klaar bent. "Master"! Dat zegt nogal wat! Master van wat? "Social Sciences", dat is ook nogal wat! Ik denk dat de eerste nog geboren moet worden die die titel met recht mag dragen. Maar hoeveel "masteren" we dan eigenlijk als we klaar zijn? Ik hoor vaak de opmerking van mensen dat het nogal tegenvalt wat ze na een jaar hebben geleerd. Dat de opleiding zo makkelijk is, daar is iedereen het denk ik wel met me over eens.

Zou je daar dan het universitaire van een studie aan af kunnen meten? Nee, dat denk ik ook niet. Het is voor mij echter wel veelzeggend. "Master", het woord blijft in mij malen. Ik ken vrienden die zeven jaar lang week in, week uit, dag na dag ploeteren en zwoegen om ook die titel te halen. En daar voel ik me dan wel verlegen mee.

Laten we ons daar nu ook eens niet mee vergelijken. Ik denk dat universitair betekent dat we zelf nadenken, dat we zelf in staat zijn om de waaromvraag te stellen en liefst ook nog te beantwoorden. Dat we daarin getraind worden, dat we ook echt de stof gaan "masteren". Dus dat we zelfstandig en onafhankelijk bezig kunnen gaan met HRM-vraagstukken.

Onze studie is daar wel degelijk op ingericht. We hebben niet voor niets PGO! Daar wordt wel het universitaire van onze studie duidelijk. En wat jammer dat ik daar nu net de meeste commentaar op hoor! Opmerkingen waar ik me over erger tijdens zo'n PGO-sessie: "Moeten we dit ook kennen voor het tentamen?", "Volgens dit en dat schema doen we het zo niet goed.", "Maar het staat zo in De Beer!", "Ik citeer: ...", "Ik heb de antwoorden van een andere groep.", "In Morgan stond: ...", "Ik heb het niet gedaan." en "Schmidt zegt: ...". En over al dat geciteer, ik weet ook wel dat dat op andere faculteiten niet veel beter is. Zelfs op de filosofische faculteit lijkt het verboden te zijn om zelf na te denken. Zolang je elke zin maar eindigt met een bronvermelding lijkt alles goed!

Wat ik probeer te zeggen is dit: laten we niet blijven klagen over het niveau van het onderwijs, maar er zelf wat aan doen. Stoppen met, en ik citeer (!), "Er is altijd wel iemand die het wel gelezen heeft.", maar het zelf ook lezen en begrijpen. Ik denk dat het heel goed mogelijk is dat we door samen universitair bezig te zijn, we de kwaliteit van onze studie (weer) omhoog kunnen krijgen.

En als je het daar niet voor doet: durf jij straks met recht te zeggen dat je "Master of Social Sciences" bent? Ja, dat zou ik je willen vragen...

Hoe groot is jouw wereld?

Iedereen zal deze slogan van Novib wel kennen. Een slogan met een wereld achter zich die mij wel eens laat wegfilosoferen. Want hoe groot is jouw wereld eigenlijk? Is jouw wereldje beperkt tot dat specifieke groepje mensen waar je zo heel vaak mee omgaat? Of ontmoet je vaak nieuwe mensen? Weet dat je je eigen wereldje steeds weer met je meeneemt bij alles wat je doet. Je vraagt je bijvoorbeeld af wat andere mensen (jouw groepje!) van die nieuwe trui vinden. Of je hebt gehoord dat werken bij dat bedrijf absoluut niks voor jou is. Eigenlijk maak je het met al

die (voor)oordelen flink moeilijk. Kun je dat leuke truitje nooit dragen als je met hun bent of durf je voor die leuke baan niet te solliciteren. Nu zit in die slogan van Novib de oplossing van al die problemen: je moet je wereld gewoon (heel) groot maken! Geef alles en iedereen een kans in je leven en merk hoe rijk je ervan wordt! Trek dat truitje gewoon aan en merk dat je opeens nagekeken wordt! Solliciteer op die baan en zie jezelf eens opbloeien! Kan je wereld te groot zijn? Ik denk het niet! Dus kom uit die sleur en dat kleine wereldje en trek de grote wereld in, want: Hoe groot is jouw wereld? Zie: www.novib.nl

De identiteit van personeelwetenschappen

Kiezen voor de toekomst van PEW

De laatste tijd is de discussie over de identiteit van personeelwetenschappen en de personeelwetenschapper weer onder de aandacht gekomen. Hier zijn twee redenen voor te vinden: de inrichting van de studie voor het nieuwe BaMa-systeem en de (tijdelijke) verslechtering van de economie. Ik zal proberen deze discussie samen te vatten en de keuzes te laten zien.

Laten we eerst eens kijken naar de verandering op onze universiteit zelf. De ras naderende BaMa-stuctuur vereiste een wijziging in het onderwijsprogramma. Hiervoor heeft Dhr. Van der Kruijs verschillende partijen gehoord en een keuze gemaakt. In deze wijziging vinden we vooral de visie van de universiteit terug. Een visie die gegrondvest is op een lange universitaire traditie. Gekenmerkt door de sociale inslag. "Mens en Maatschappij" heet dat op de UvT. Gek hoe zo'n tegelijk economisch georiënteerde (zie bijvoorbeeld de grootte van deze faculteit en haar faam) universiteit toch zo'n sociale invulling geeft aan PEW!

Zeker als we gaan luisteren naar de geluiden die uit het bedrijfsleven komen. "De HRM'er moet ook (of meer) verstand krijgen van financiën; van budgetten, winst, kosten en baten." Dit laatste is zeker te wijten/danken aan wat er nu in de economie gaande is: minder optimisme en voorzichtiger investeren en opereren. Uitgaven worden in de gaten gehouden. Zo dus ook voor HRM: is zo'n uitgave wel winstgevend, zijn P&O instrumenten wel efficiënt? Er worden kritische vragen gesteld aan HRM-afdelingen. In de eerste plaats kritisch wat financiën betreft, maar daarnaast én daardoor ook kritische vragen wat betreft HRM zelf. Ook daar zullen keuzes gemaakt moeten worden.

Misschien is het je opgevallen dat ik een aantal keren de afkorting HRM heb gebruikt. En dáár zit hem die tweede identiteitscrisis in. Is PEW wel gelijk te stellen aan HRM? Of aan PZ? Is de PEW'er HRM'er of P&O'er? Of valt zij hier nog buiten? Er wordt verwacht dat een Personeelwetenschapper kan HRM'en, daar zal iedereen het wel mee eens zijn, maar omgekeerd? (Bij die eerste aanname zijn ook al vragen te stellen met betrekking op de invulling van het studieprogramma: moeten er niet meer economische, juridische en organisatiegerichte vakken bij?) Wat is de dus die identiteit van PEW of van de PEW'er?

Deze vraag wordt scherper als we gaan kijken naar de vraag op de arbeidsmarkt voor PEW'ers. Steeds meer afgestudeerden komen op plekken van HBO P&A-afgestudeerden terecht. Veelal de veel praktischer functies. Afgestudeerd op een universiteit of niet! Weinig wetenschappelijk in ieder geval! Over dat wetenschappelijke van PEW heb ik het al één persimage eerder gehad ("ingezonden"). Maar die discussie staat nog steeds en met de inrichting van de BaMa is zij enkel nog actueler geworden. Is PEW straks een HBO-plus opleiding?

De identiteit van PEW laat zich volgens mij nog niet zo makkelijk vangen. er zijn een aantal verdelingen te maken die ervoor zorgen dat het geheel ligt aan de kant vanwaar men kijkt hoe men over de identiteit van PEW denkt. Zo bestaat er de onderverdeling sociaal-economisch, die verdeelt tussen hen die PEW vooral als sociale studie zien en hen die PEW veel meer economisch-gericht willen hebben. Daarnaast bestaan er nog de verdelingen tussen: praktisch - theoretisch, uitvoerend - beleid makend en medewerkergericht - managementgericht.

Misschien is het wel de uitdaging van de PEW'er (en/of PEW) om hierin een balans te vinden. Een balans die voor ieder persoonlijk is en die ieder door keuzes te maken zelf vind.

Mediatraining

Wat moet ik doen als er een microfoon in mijn gezicht wordt geduwd? Hoe sta ik de pers te woord? Wat zeg ik en hoe zeg ik het? En wat zeg ik niet!? Hoe voorkom ik dat mijn woorden uit hun verband worden gerukt?

Daar gaat het over in een mediatraining. Mediatraining: een standaardtraining voor politieke kopstukken en Bekende Nederlanders. Maar soms vraag je je wel eens af of die mensen wel goed opgelet hebben tijdens zo'n training. De ene flater na de andere wordt gemaakt. Uitspraken die later weer herroepen, opnieuw uitgelegd en verdedigd moeten worden etcetera, etcetera. De media zit tegenwoordig overal bovenop. Elk woordje wordt uitgemeten en onder een vergrootglas gelegd. Deze toename van media-aandacht komt niet slechts door het toenemen van het aantal zenders, kranten, magazines etcetera, maar ook door het hogere publieksbewustzijn. Mensen willen overal het hunne van weten, zijn mondiger geworden en willen overal over meepraten. Dat dit positieve effecten heeft op het gebied van verantwoordelijkheid en accountability, dat staat vast. Maar dit heeft ook consequenties voor die mensen die door de media belaagd worden. Zij moeten zich hierop hebben voorbereid, bijvoorbeeld door middel van mediatraining.

Mediatraining probeert mensen een aantal dingen te leren: de voorbereiding van een mediaoptreden, de interesses van journalisten en programmamakers te leren kennen, helder en realistisch te formuleren, de manier waarop men overkomt op tv/radio/krant en hoe je je identiteit uitdraagt. Ik zal proberen de adviezen die worden gegeven gelijk te vertalen naar ons student-zijn.

Bij de voorbereiding is het natuurlijk van belang om te weten welk publiek je voor je hebt. Hiervoor is het dus wel een kwestie van enige kennis verwerven. Zodat je bijvoorbeeld niet heel ingewikkelde dingen gaat uitleggen voor het jeugdjournaal of een ander programma waar uit de naam niet zo eenvoudig valt af te leiden dat het voor de jeugd is. Dus als Mentale Theo voor je staat in een of andere discotheek, niet het behoeftemodel van Maslow proberen uit te leggen! Ook is het van belang om er zelf representatief uit te zien, dit betekent echter niet dat iemand als een brandweerman eerst na de brand zijn nette pak moet gaan aandoen. (Vreemd vind ik dat altijd bij die voetballers, helemaal netjes in pak!) Als student mag je er dus ook best studentikoos uitzien, maar dan wel op een positieve manier natuurlijk! Bij het kennisaspect hoort eigenlijk ook gelijk het tweede: de interesses van de ondervragers te kennen. Dit zorgt ervoor dat een stuk/programma ook werkelijk interessant voor de lezer/kijker wordt, omdat er een zekere dynamiek tussen de ondervrager en ondervraagde ontstaat. Zie Mentale Theo. Aspecten van mediatraining die men moet oefenen om er handigheid in te krijgen, zijn de laatste drie aspecten.

Helder en realistisch formuleren zijn behoorlijk logisch, maar het blijkt toch vaak nog moeilijker dan wel wordt gedacht. Vooral het puntje "realistisch" wordt in het bedrijfsleven en de politiek wel eens vergeten. Men belooft van alles en maakt vergelijkingen die absoluut belachelijk zijn. Voor ons geldt: probeer het normaal te houden, val niet in de verleiding om allerlei moeilijke woorden onnodig te gaan gebruiken!

De manier waarop men overkomt valt ook heel goed te oefenen, dus niet neuspeuteren, zenuwachtig wiebelen, krabben en proberen rustig te spreken. Dit kan gewoon thuis voor de spiegel of voor een vriend(in) in het café.

Het laatste trainingsaspect is je eigen identiteit uitdragen. Dit is het belangrijkste en tegelijk het moeilijkste. Oefenen hiermee is altijd verstandig! Zelf over je eigen ideeën nadenken, over wat je wilt, wie je bent. Hiermee ondervang ik gelijk ook de vraag die jullie misschien wel zullen hebben gekregen bij de voorgaande aspecten: Blijft er nog wel wat van mijzelf of mijn eigen verhaal over, als ik op al die dingen moet letten? Dit laatste punt geeft je namelijk de mogelijkheid om dit volop te doen en vooral niet te laten.

Tot zover een korte inleiding in de mediatraining, haal je voordeel eruit!

Enige tijd geleden zijn zelfs studentenverenigingen naar een mediatraining gestuurd, om "het imago van studenten, dat zo vaak in de media verkeerd getoond wordt, te verbeteren"!

Functie en identiteit

Veranderend inzicht in "human resources"

"Wat wil jij later worden?" Je kent die vraag vast nog wel van de basisschoolperiode. Brandweerman, politieagent, racewagenbestuurder en verpleegster waren veel gehoorde antwoorden. Ook de baan die je vader of moeder (!) had, was nogal eens van invloed op je leven. Of je voor feestjes gevraagd werd, of dat mee mocht spelen, voetballen en knikkeren. Op de middelbare school werd je beroepskeuze nog een beetje belangrijker én serieuzer. Uren praten met de decaan, testjes, toetsen en ellenlange vragenlijsten. Alles om maar een beeld te krijgen van wat je nou wou worden, wat voor type je bent. Eigenlijk: Wie je bent. Nu ben je dus in de, voor velen, laatste fase gekomen. Van de brede kleuterschoolvorming tot het uiterst specialistische universiteitsprogramma. Hier tellen keuzes nog zwaarder en kies je nog makkelijker verkeerd. Nog steeds ben je datzelfde type als van de middelbare school, je volgt het advies van ouders, decaan en jezelf. Je wilt PEW'er worden. Dát past bij jou. Dat kwam uit al die testjes. (óf was het meer een buikgevoel?)

In de tussentijd is er wel wat iets gebeurd met de rol van beroepen. Had de baan eerst het alleenrecht op dé invulling van je bestaan, nu begint dat langzaam te verdwijnen. De baan werd niet meer het belangrijkste voor jou en anderen. Langzaam kwam het besef op dat ook hobby's belangrijk zijn. Of bijvoorbeeld dat je er thuis voor je kinderen bent.

Bewezen is dat er een verschuiving plaatsvindt van de manier waarop mensen hun identiteit uiten. Was dat voorheen enkel door het beroep ("Ik ben ingenieur bij TNO.") nu ook door een combinatie (zorg-werk-hobby) of door het geheel wegblijven van (vast) werk. Opvallend is wel dat de naam die een bedrijf heeft nog steeds van groot belang is bij iemands beroepskeuze. Dat mensen, als ze kunnen, bij het zoeken van een baan daar wel kieskeurig zijn. Het bedrijf moet bij je passen. En daar doen bedrijven ook hun best voor. Ik herinner me nog een reclame met daarin een verhaaltje over "Peter" en zijn werk. Daaronder stond dan de slagzin: "wij zijn niet op zoek naar Peter, wij zijn op zoek naar jou."

Werk en identiteit: een complexe relatie. Ze beïnvloeden elkaar op verschillende manieren. Zo is het heel kort door de bocht om te zeggen dat je identiteit wordt bepaald door je werk, maar ook dat je werk wordt bepaald door je identiteit. Dit is een continue wisselwerking.

Identiteit speelt wel een steeds belangrijkere rol in de samenleving. Bedrijven krijgen ook iets mee van deze ontwikkeling. Door enneagram-schema's en persoonlijke ontwikkelplannen wordt rekening gehouden met iemands identiteit. Ook bij het in teams werken wordt van mensen eerst een bepaald profiel gemaakt waarna men ze beter kan indelen. En de resultaten van verschillende projecten die hier meer geweest zijn laten zien dat het inderdaad werkt. Niet alleen worden er betere prestaties geleverd, ook de sfeer in het bedrijf verbetert.

Identiteit lijkt een nieuw toverwoord te zijn in de bedrijfsvoering, zowel intern als extern. Niet alleen de PR en werving zijn gericht op de identiteit van het bedrijf en de mensen die er werken, willen komen werken of producten van betrekken, maar ook hoe het bedrijf gestructureerd is. Van de standaardarbeider zijn we overgegaan naar de individual human resource.

Afstuderen deel 1: IOV

Het was mij opgevallen dat er niet vaak een stuk over afstuderen in de persimage staat. Dit is aan de ene kant heel logisch, vanwege de enorme drukte en de tijd en energie die dit afstuderen in beslag neemt. Aan de andere kant zou het toch fijn zijn om een stuk te schrijven over afstuderen, zodat meer mensen hun voordeel met jouw ervaringen kunnen doen.

Laat ik maar met de deur in huis vallen: Afstuderen kan een echte crime zijn! Een verschrikking, een onoverzienbare periode van ellende. Deze keer wil ik het hebben over het IOV. Oftewel het Individuele OnderzoeksVoorstel.

Voor dit IOV staan drie oude studiepunten. Hiermee komen we gelijk op een van de belachelijkste aspecten van het hele afstuderen. Je zult nooit in de daarvoor vastgestelde tijdsduur afstuderen. Zo is het ook met het IOV. Er staat dus drie oude studiepunten voor het schrijven van een IOV, drie punten staan voor $3 * 40$ uur, zeg maar drie weken. In de praktijk kan deze periode echter opgerekt worden tot zo'n zes maanden! Een half jaar om een voorstel in te leveren! De drie studiepunten die je hiervoor krijgt zijn dan wel heel karig!

Niet dat je dan in die zes maanden druk bezig bent met het schrijven van je IOV, de grootste tijd vraagt het wachten op afspraken en goedkeuringen. Hier zitten een hele hoop frustraties aan vast. Dit wachten komt door verschillende redenen. Zo zijn er bepaalde dagdelen die gereserveerd zijn waarop enkel afstudeerders begeleidt worden. Dan zijn er nog de onaangekondigde vakanties en symposia, waar je ineens mee geconfronteerd wordt.

De afstudeerbegeleiders hebben op een of andere manier ook allemaal een andere manier van IOV's beoordelen. Allemaal hebben ze hun eigen kijk. Ik snap wel dat het allemaal heel goed bedoeld is, maar soms snap je niet dat de een zijn IOV al goedgekeurd is, terwijl jij al voor de zoveelste keer een verdere uitbreiding moest schrijven. Soms zijn de details van enorm belang en soms wordt er juist gehamerd op het IOV zijnde een voorstel. Soms dient het als eerste opzet voor de afstudeerscriptie en soms als lijn aan de hand waarvan je moet proberen te werken.

De machine van de universiteitsbureaucratie werkt ook bij het IOV-traject weer erg gesmeerd. Zo zijn er de formulieren die verlopen zijn, waar andere versies van zijn of die in drievoud moeten worden ingeleverd. Soms moeten er andere formulieren van tevoren worden ingeleverd, waarvoor weer andere dingen van tevoren geregeld moeten worden. En hoe meer er geregeld moet worden, hoe langer het allemaal gaat duren.

Dan na veel versies van je IOV, je kent de tekst ondertussen al uit je hoofd, is het eindelijk zover: je mag dat stukje bloed, zweet en tranen gaan inleveren ter goedkeuring van de MTO-docent. Spanning alom, want hoe zat het alweer met al die mto-termen. Waarom kies je daar nu weer voor een ANOVA-analyse en daar voor een multiple-regressie? Het angstzweet breekt je uit, maar op het eind komt daar toch die handtekening.

Aan de andere kant van je IOV staat je externe afstudeerbegeleider. De organisatie wil nu eindelijk ook eens verder. Het duurt maar en het duurt maar en ondertussen krijg je wel betaald. De organisatie verliest al snel de interesse in je afstuderen. "Je IOV nog steeds niet goedgekeurd?" "Kun je nog steeds niet beginnen?" "Hoezo niet wetenschappelijk?" Valt het al niet mee een organisatie te vinden waar je kunt afstuderen, je schaamt je rot voor de traagheid waar alles mee gaat. En ook al krijg je niet veel vergoeding, toch begin je je schuldig te voelen over die dagen die je verdoet met wachten op je volgende afspraak.

Ik zou nog even door kunnen gaan, maar ik ben nu wel heel benieuwd naar ervaringen van andere afstudeerders. Hiermee doe ik dan ook een oproep om jouw ervaringen of jouw visie wat betreft afstuderen naar de persimage te sturen, zodat we volgende keer een meer wetenschappelijk stuk hieraan kunnen wijden.

Wereld BV

[Hersenspinsel]

"200 multinationals controleren op dit moment ongeveer een kwart van alle economische activiteit op de wereld. Van de 100 grootste economische eenheden in de wereld zijn 51 bedrijven en 49 staten. Het jaarinkomen van Shell is groter dan het BNP van Venezuela." Zomaar een paar zinnen uit de krant. Maar eigenlijk zo bizar. Denk er eens goed over na... nog een keer! De macht die deze bedrijven hebben. Het lijkt wel of de wereld steeds meer één groot bedrijf wordt. Eigenlijk is zo'n bedrijf heel goed te vergelijken met een eigen staat. Een eigen bevolking, eigen regels, eigen president. Bedrijven krijgen ook steeds meer invloed op allerlei facetten van ons leven. De indoctrinatie verloopt via reclame. Tonnen reclame. Elke dag weer. Langzaam maar zeker wordt iedereen omgevormd naar een onmondig consumentenbestaan.

Sommige mensen zien het als een complot: verschrikkelijke feiten over de derde wereld, oorlog, fraude, moorden, smeergeld etcetera zouden uit de media gehouden worden. In ieder geval wordt ons wel een te mooi plaatje voorgeschoteld. "Iedereen wordt er beter van!"

Winst vóór mensen, winst vóór milieu, winst vóór alles?

Ik denk dat de wereld door deze globalisering alleen maar nog ongelijker en oneerlijker gaat worden. Ben ik dan pessimistisch of de enige die wat durft te zeggen? Zie:

www.internationalesocialisten.org